

Glas za veznikov

Leto II - Št. 168

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 2 liri

TRST, petek 4. januarja 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 13 - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter vršine (širina ena kolona): trgovski L. 10,50, mrtvaški L. 27 (osmrtnice L. 54, objave L. 13,50, finančni in pravni oglasi L. 18. V vsebini lista (tekstni oglasi) L. 18. Davek ni vnet. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema izključno: S. P. I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (sacostale L. 4). Rokopisov ne vračamo.

10. JANUARJA 1946 Pred sestankom skupščine organizacije Združenih narodov

Britanska vlada razpravlja o predlogih, ki jih bo stavila na prvem zasedanju - Prihod prvih tujih delegacij v London

LONDON, 4. januarja. — Včeraj so se sestali ministri predsednik Attlee, zunanji minister Bevin in drugi ministri. Razpravljali so o raznih predlogih, katere bodo britanski odposlanci iznesli na skupščini Združenih narodov, ki bo začela s svojimi sejmami prihodnji četrtek v Londonu. Na letališču prestolnice se vedno prihajajo odposlanci konference, Moskviški radio je objavil, da bo predsedoval sovjetskemu odposlanstvu podkomisar za zunanje zadeve Višinski, šef jugoslovanskega odposlanstva pa bo podpredsednik vladne Kadeje.

Poročilo Zveze narodov pravi, da se bo skupščina na Zvezi v začetku leta 1946 verjetno zadnjič sestala. Skupščina bo med drugim odločala tudi o vprašanju prenosa kapitalov poslopih in nekaterih njenih delavosti na novo organizacijo Združenih narodov.

Industrijski dopisnik "Daily Telegrapha" poroča, da je svetovna sindikalna zveza ponovno zahtevala, da bodo "Trade Unions" zastopane na sestanku organizacije Združenih narodov. V teku konference, ki je bila preteklega aprila v San Franciscu, so slično zahtevo odločili, ker sindikalne organizacije ne predstavljajo vladnih ustanov.

Vse narode, ki so članjeni v organizaciji Združenih narodov, so povabili, naj tekem 24 ur sporočijo, če imajo na glavnem zasedanju organizacije Združenih narodov, ki se začne prihodnji četrtek, namen predložiti razne predloge. Včerajšnji sestanek britanske vlade je bil večinoma posvečen razpravi o dokončni obliki sprememb, ki jih bo predlagala britanska vlada. Do sedaj ni bilo še nobenega odgovora s strani vlad Francije, Kitajske in Kanade na povabilo, ki so ga predložili na sestanku v Moskvi, naj podpre spremembo, ki se nanaša na nadzorstvo atomske sile. Razprava o tej spremembi bo ena izmed najpomembnejših na prvem sestanku glavnega zasedanja, ker bo dala manjšim narodom možnost, da izrazijo svoje mišljenje v pogledu atomske bombe.

Dnevni red zasedanja
Na prvem zasedanju na najpomembnejša točka dnevnega reda tvevanja predstavnika. Do sedaj ima največje težišče belgijski zunanji minister Henrik Spaak. Druga važna točka bo izbira glavnega tajnika organizacije, mesto, ki ga je imel v zvezi narodov Avenol. Ker bo sedel organizacije Združenih narodov v Ameriki, večina predlaga, da bodo na vseh sedežih razporejeni imenovani na mesto tajnika Evropejca.

Med drugimi važnimi odločitvami, ki bodo sprejete na glavnem zasedanju, bo izbira tistih narodov, ki bodo skupno z Veliko Britanijo, Sovjetsko zvezo, Kitajsko in Francijo sestavljali varnostni odbor. Mišljeno, da bo ena izmed njih Kanada, ki ima tajnost atomske bombe. Predlog o vprašanju beguncev je že na dnevnem redu in pred zaključkom zasedanja, ki ga predvidevajo za prihodnji mesec, bodo organizacijo horda razširili v vključitvijo dolgaletnega števila nevladnih držav. Ojačala delegacija, ki ima nalogo preučiti kraje, ki so jih predlagali za sedež Združenih narodov, bo danes odpoletela iz Velike Britanije v Združene države. Predvidevajo, da bo delegacija predložila svoje poročilo v prvih dneh februarja.

DEMOKRATIZACIJA JAPONSKE USTAVE

Poročilo generala MacArthurja o dvomesečni upravi Japonske - Strankarsko življenje - Neiniciativnost tiska

Washington, 4. januarja
General MacArthur je v svojem poročilu o upravi Japonske v prvih dveh mesecih zasedel, ki ga je izdala ameriško vojno ministrstvo, izjavil, da predvideva korektivne preostroj in demokratizacijo japonske ustave, kar bo izpeljala komisija za ustavo. Vzhod, ki jo sestavljajo predstavniki enajstih držav. Komisija so sestavili na podlagi moskovskega sporazuma.

Vrhovni poveljnik je izjavil: "Reforme, ki jih predvidevajo, so zelo važne in jih ne morejo izvršiti samo z zakonodajnimi ukrepi. Treba jih je vključiti v ustavo, da se jim zagotovi trajnost."

O procesu demokratizacije pravi poročilo: "Jasno je, da bodo zaradi dolgotrajnih omejitev svobode političnega združevanja pojmi o demokratiji in osebnem dostojanstvu za vedno Japoncev nejasni."

Trenutno obstaja več kot 20 političnih ali političnih strank. Njihovi načrti so nejasni in mnogo jih bo izgubilo. Ostale bodo le štiri skupine: skrajni desničarji, konservativci, socialisti in komunisti.

V pogledu odstranitve ovir ustavodajnega značaja je MacArthur na sestanku delavcev izjavil: "Vsi najvažnejši poveljniki socialistične stranke so si edini v tem, da bodo združili vse sile in ustanovili enotno zvezo dela."

Poročilo pravi, da je Velika Britanija zahtevala od generala MacArthurja, naj dobavi Hongkongu mesečno 18.000 ton premoga. MacArthur je odgovoril, da bodo dali na razpolago premož takoj, čim bodo prišle angleške prevozne ladje.

Atomski pionir

Nobelovo nagrado za kemijo je leta 1944 dobil pionir v razbijanju atomov, profesor Otto Hahn, ki je danes star 66 let. Po rodu je iz Berlinca. V Združene države je prišel leta 1933 in je eno leto poučeval v Cornellu. Pravi, da je danes v Združenih državah pod drugimi imeni okoliščini. Kje je trenutno, ameriški znanstveniki ne povedo, oblasti pa ne morejo povedati. Ko je profesor Hahn izjavil prvi potisk razbitja atoma, je bil vodja Kaiser Wilhelmovega kemijskega inštituta. Pod nacisti je omenjen zavod mrzilo delat, da bi na podlagi Hahnovih odkritij izdelal atomsko bombo.

Grški tiskovni zakon

Atene, 4. januarja
Po novem tiskovnem zakonu, ki ga je izdala v sredo grška vlada, lahko uredniki listov, ki so krivi, da so napadli tuje vlade in njihova diplomatska zastopstva v Grčiji, obsojijo na 6 mesecev zapora in na denarno kazen do 5 milijonov drahem.

Madžarska - republika?

Budimpešta, 4. januarja
Verjetno je, da bo v kratkem narodni skupščini predložen predlog zakona, s katerim naj bi Madžarska postala republika.

PROGRAM ODDIHA WINSTONA CHURCHILLA

London, 4. januarja
Bivši ministri predsednik Winston Churchill bo 9. januarja s svojo soprogo odpotoval na počitnice v Zdržene države. Keeney jima bo sledila hčerka Sarah. Dne 5. marca bo Churchill v "Westminster College" v Fultonu v državi Missouri predaval o mednarodnih odnosih. Obhajila ga bo predstavitelj predsednik Truman.

Po poročilu iz Bele hiše bo Churchill ob zaključku svojega bivanja v Združenih državah prebil dva ali tri dni v Bell hiši.

Med njegovo odsotnostjo ga bo kot vodja opozicije v spodnji sobor nadmešoval Anthony Eden.

Izročitev Jugoslaviji

Trst, 4. januarja
Dne 2. januarja 1946 so pri štirih na razmejitveni črti med jugoslovanskimi in zavezniškimi zasedbenimi področjem izročili jugoslovanskim oblastem tri osebe, ki jih je beograjska vlada označila kot vojne zločince. To so general Leo Rupnik, general Boško Pekarič in Djura Djokić.

Poljski diplomatski odnosi z Avstrijo in Madžarsko

Variava, 4. januarja
Poljska vlada se je odločila, da vzpostavi diplomatske odnose z vlada Avstrije in Madžarske. V kratkem bodo prišli v imenjavno diplomatskih zastopnikov.

Članek maršala Tita

O uspehih in neuspehih v preteklem letu - Sabotaža, špekulacija in birokracija - Vsi državljani imajo enake pravice in enake dolžnosti

Beograd, 4. januarja
Pod naslovom: "Leto 1945 mora biti leto velike zmage na polju obnove, objavljajo jugoslovanski listi novoletni članek maršala Tita.

Tito našteva uspehe in neuspehe jugoslovanskega ljudstva v preteklem letu in ga vabi, naj se v 1. 1946 še bolj potruji.

"Leto 1945 je bilo leto velike vojaške zmage svobodoljubnih narodov, velikih in majhnih, nad fašizmom, nad oslimi roparji in nji-

hovimi sateliti — je izjavil maršal. — Leto 1945 je imelo poseben pomen za jugoslovansko ljudstvo, kajti v tem letu so se v naši državi odigrali dogodki, ki bodo vplivali na mnogo let na potek bodočnosti. Bilo je leto zmage nad zasedbenimi silami in notranjimi izdajalci, ki so služili sovražniku in izvrševali sile v škodo svojih sodržavljanov.

V tem letu je dodal Tito, smo dosegli uspehe tako na vojaškem kot na področju notranje politike. Ugled naše države se je zelo dvignil in dosegli smo priznanje, da so vojni napori Jugoslavije znatno pripomogli stvati Združenih narodov, da so vojni napori Jugoslavije znatno pripomogli stvati Združenih narodov. Z ustanovitvijo ljudskih organov na področju vse države se je okrepila njena struktura. Izvolili smo ustanovodno skupščino, ki je soglasno izglasovala zgodovinsko odločitev o odpravi monarhije in proglasitvi ljudske federativne republike Jugoslavije. V veljavnost so stopili mnogi demokratični zakoni in odobren je bil načrt za novo ustavo.

Maršal nato hvali vojsko, delavce, kmetje in mladino za uspehe, dosežene na bojiščih, v tovarnah in na poljih. Ko pa našteva uspehe, se pritožuje tudi na nekatere negativne dejavnosti, med katerimi je zelo razširjena sabotaža, rop, špekulacija, črna borza in birokracija. Za mnoge izmed teh stvari pripisuje odgovornost stari Jugoslaviji iz izjavi, da je imelo zaradi tega jugoslovanske gospodarstvo milijonov škodo.

Prišlo je do velikih sabotažnih dejanj pri gradnji mostov (most Beograd-Zemun) — je dodal maršal Tito — kakor tudi do tatvin in sabotažnih na letališčih, v knjižnicah, v rudnikih, v kmetijah, v rudnikih i. t. d. To je dediščina starega sistema, ima pa istočasno tudi izvesti politični namen, kajti sovražniki federativne demokratične jugoslovanske republike se poslužujejo vseh sredstev, da bi zavirali naš napredek. Sabotežje, razpisneže za ljudske imovine, črnoborščanje in hitopace bo treba zasledovati in uničiti, če hočemo ohraniti velike pridobitve narodnosvobodilne borbe ter zagotoviti boljše in srečnejše bodočnost našemu ljudstvu.

Zakaj razlagam vse to? — se sprašuje maršal Tito v svojem članku. Ker hočem pokazati, kako težko so posledice slovesnih dejanj, ki so si jih zamislili in jih izvedli, da bi preprečili dosedanjo večjo in srečnejšo uspehov. Vsa ta dejstva navajam, da bi mogel vsakdo spoznati dolo sovražnikov republike, ki jim je do brodoželo vsako sredstvo, samo da škodujejo novi Jugoslaviji. Te slovesne bomo morali odkriti in jih izbrisati. Uničiti bomo morali neusmiljeno vse to, kar je zlohotno in kar zavira naš razvoj."

Nato govori maršal Tito o industrijski proizvodnji in izjavi, da je še nezadostna in da so razlog te nezadostnosti previsoka cena. Zato vabi vse dobre rodoljube, delavce in mladino, naj storijo vse, da bi ustvarili vedno večjo dobrobo za potrošnika. Maršal Tito priznava, da je delovanje uprave o najvišji stopen hierarhične letovnice pa do najvišjih povzročilo mnogo pritisk. Prišel je, da so te pritiski in kritike pogosto upravičene in je opozoril narod na pretirano birokracijo in opozoril glavnega namestnika, da se mora vedovati, da je v službi ljudstva in spoštovati državljane ter hitro izpolnjevati svoje dolžnosti.

Ob zaključku svojega članka se maršal Tito neposredno obrača na delavce, kmetje in častne in umevne državljane, naj omogočijo, da bo leto 1946 leto večje zmage na področju državne obnove. "Gradimo gospodarsko močno Jugoslavijo, ker je le ona poročila za boljše in srečnejšo bodočnost našega ljudstva in edino poročilo za neodvisnost in ugled naše države. Med nami — je končal maršal Tito — ne sme biti mesta za on, ki morejo, a nečijo delati. V naši državi imajo vsi državljani enake pravice, pa tudi enake dolžnosti."

Na drugi strani pa trdijo komunisti, da v obubožani Nemčiji nobena stranka ne more žetiti, da bi sama dočela in izvajala svojo politiko. Po komunističnem mnenju mora v britanskem zasedbenem področju vsakdo nekaj postaviti ter se predvsem izogniti nevarnemu razkolju v delavskih vrstah. Trenutno je težko reči, kako bodo to vprašanje rešili, vendar je jasno, da je zelo aktualno. Urbeška straža, ki stoji pod vihrajočo rdečo zastavo 8.000 km daleč od svojega doma, dvigne noge in pregradi, ki loči svetovsko in angleško zasedbeno področje. Na avtomobil zdirkne pod pregrajo, straža na po vojaško pozdravi in za nami takoj zopet zapre ceste za pregrado. Dvajset metrov daleč na pozdravi britanski stražar iz Lancashire, dvigne pregrado, na vojaško pozdravi pod vihrajočo britansko zastavo in se skozi preko črte, katero vsakdo naziva enostavno amejno.

(Nadaljevanje prihodnjega)

ZAPISKI

NEMČIJA

V.

Po vsem področju so dali vse izvirne oblasti vsakim, mestnim in okrajnim svetom. Podobili so jim večje, važnejše in bolj življenjske potrebe. Na vsaki stopnji upravne oblasti je voljeni svet, ki deluje brezplačno kot v Veliki Britaniji, ki daje navodila nepolitičnemu uradništvu.

To je velika sprememba v primeri z ustrojem, ki je vladal v Nemčiji poslednjih 130 let, ko je posameznik bil lahko istočasno politični, uradni in državljani; delitev teh različnih nalog se je začela. Po mnenju britanskih oblasti je zaenkrat nemogoče izvesti krajevne volitve. Da bi napolnili vrzel, ki je tako nastala, so zasedbene oblasti začele imenovati zastopnike svete v občinah, mestih in podeželskih okrajih.

Stevilni svetovi se delujejo, ko so jih sestavili po posvetovanjih s krajevnimi voditelji strank, v številnih primerih so jih odobrili občani na javnih shodih po vaseh in mestih. Na takih shodovih so tu pa tam stajali ugovore posameznim predlogom; v takih primerih so umaknili kandidature določne osebe. Na veliki večini takih shodov so občani vpraševali o delokrugu takšnega sveta in o načrtih posameznih kandidatov.

Zivahno zanimanje — toda kako je takšen pojav v skladu z vestmi o splošni apatiji nemškega naroda? Videti je, da je pravilen odgovor iskati v trditvi, da so Nemci v celoti zelo zapostavljeni s skrbmi vsakdanjega življenja, vendar ne je pri nekaterih, ki so vzbudili politična zaveda, ali pa jo je mogoče vzbuditi zelo hitro. V Berlinu so politična shorovanja nabila polna. Mnogi britanski upravni častniki bi želeli, da se še počaka z nadaljnjim razvojem v tej smeri, dokler ne bo uprave bolje zgrajena od najnižjih ustanov do vrha. Toda potrebna je sprememba, posebno zaradi vzgledov iz drugih zasedbenih področij, ki zelo mičejo podjetnejše Nemce tudi v angleškem zasedbenem področju.

Nastanek političnih strank

Politične stranke so zdaj že na dnevnem redu političnega razvoja tudi v britanskem področju. Kotični demokrat Schumacher iz Hanovra, ki velja za osrednjo točko socialne demokratije v Nemčiji — je govoril na dveh javnih shorovanjih v Kleiu in Kölnu. Drugi voditelji bodo imeli podobna shorovanja v drugih krajih, na katerih bodo vzrastle politične stranke. Kakor hitro bodo stranke organizirane, bo nastalo vprašanje, ki je doletelo nekoliko v osnudu. Kako naj socialisti, komunisti in liberalne stranke sodelujejo a komunisti? Ali naj sledijo vzgledu iz Berlina? Tam so vse štiri najvažnejše stranke povezane v enotni front, še izraz fronta pa kaže na politični značaj organizacije; obe delavski stranki sta tesno povezani (po najnovnejših poročilih) sta izvršila odbora v Berlinu sklenila združenje v enotno delavsko stranko.

V britanskem zasedbenem področju so komunisti že predlagali socialnim demokratom osvo sodelovanje. V Hamburgu takšno sodelovanje že obstaja. V Porurju zveza ni tako tesna ter so socialno demokratični voditelji prepričani, da se mora njihova stranka postaviti na lastne noge. Prepričani so, da so najmočnejša stranka; pravijo, da bi komunisti izkoristili vsako sodelovanje ter se vthotopili v vse organizacije. V znanje političnem pogledu vlada do komunistov isto neznanje, kateremu je dal v Franciji izraz general de Gaulle. Predvsem pa ne zaupa programu Enotne fronte, ki obljublja vsakemu nekaj, medtem ko želijo socialisti demokrati postaviti jasen socialistični program, kar pomeni nekaj mnogo bolj levičarskega, kar želijo po svojih željah izjavljati izvršiti komunisti.

Na drugi strani pa trdijo komunisti, da v obubožani Nemčiji nobena stranka ne more žetiti, da bi sama dočela in izvajala svojo politiko. Po komunističnem mnenju mora v britanskem zasedbenem področju vsakdo nekaj postaviti ter se predvsem izogniti nevarnemu razkolju v delavskih vrstah. Trenutno je težko reči, kako bodo to vprašanje rešili, vendar je jasno, da je zelo aktualno. Urbeška straža, ki stoji pod vihrajočo rdečo zastavo 8.000 km daleč od svojega doma, dvigne noge in pregradi, ki loči svetovsko in angleško zasedbeno področje. Na avtomobil zdirkne pod pregrajo, straža na po vojaško pozdravi in za nami takoj zopet zapre ceste za pregrado. Dvajset metrov daleč na pozdravi britanski stražar iz Lancashire, dvigne pregrado, na vojaško pozdravi pod vihrajočo britansko zastavo in se skozi preko črte, katero vsakdo naziva enostavno amejno.

(Nadaljevanje prihodnjega)

Nürnberg po božičnem odmoru ODGOVORNOST ERNESTA KALTENBRUNNERJA

Mož, ki se ga je bal celo Himmler - Ukaz za usmrčitev ameriške vojaške misije in za razrušenje taborišča Dachau tik pred prihodom zaveznikov

Nürnberg, 4. januarja
Pesebi "Reuterjeva" dopisnik v Nürnbergu poroča, da se je po dvajsetdnevnih božičnih počitnicah v sredo nadaljevala razprava proti 22 nacističnim vojni zločincem. Ko so obtoženci zasedli svoja mesta, je tožilce polkovnik Storey nadaljeval z naštevanjem točk obtožnice proti SS oddelkom. Ta del je zaključil v nekaj minutah. Zatem je prešel na delovanje Gestapa in SD (Sicherheitsdienst — oddelek Gestapa za vojaško varnost). Podatki je vlogi, ki jo je igral bivši general in vodja Gestapa Ernest Kaltenbrunner, ki ga zdaj ni na zatišču klopi, ker ima še vedno močnega krvavec.

Obtoženci sedijo na istih mestih ter nosijo iste obleke, kot so jih nosili na preteklih razpravah.

Nihče ni tožil
Med listinami, ki jih je predložil polkovnik Storey, je bila tudi izjava, ki jo je pod prislogo dal nekaj inženir Hermann Friedrich Graebe, ki je prisostvoval množičnemu streljanju tisočev Židov. Streljanje je opravil oktobra 1942 na SS oddelku na letališču v bližini Dubna na Poljskem. Dnevno so pomorili približno po 1.500 oseb. Ko je prišel Graebe, jih je bilo živih še 5.000. Pričakovati so istega konca. Graebe je položaj opisal takole: "Moje, žene in otroci vseh starosti so se morali na ukaz članov SS oddelkov, ki so imeli bice, sleči in obleke ločeno od čevljev odložiti na posebna kupa. Slučajno so se brez joka in vpljaja. Posamezne družine so se poljubljale in polajevale med seboj. Nato so pričakovali mišljaja SSovca, ki je stal pri jami. V teku petnajstih minut, ki sem jih prebil v bližini jame, nisem slišal niti enega obsojenca, da bi tožil ali prosil milosti."

Priroz usmrčitev je Graebe opisal

takole: "Opazoval sem družino približno osmih članov: moša in žena, ki sta imela oba okrog 50 let, in njune otroke, med katerimi je bil eden star okoli 10 let, drugi 8, dve dekleti pa sta imeli po 20 do 24 let. Mati, ki je imela popolnoma bele lase, je držala v naročju enoletnega otroka, ga bojala in mu pela. Otrok je bil vesel. Starši so ga gledali s solznimi očmi. Oče je držal za roko desetletnega sina in mu prijazno govoril. Deček je le s težavo zadrževal solze, oče pa ga je božal po glavi, mu nekaj govoril in mu kazal proti nebu. V tem trenutku je vojak, ki je stal pri jami, nekaj zakrkljavo govoril. Ta je odšel približno 20 oseb in jim ukazal, naj odidejo za kup zemlje. Med temi ljudmi je bila tudi imenovana družina. Sel sem okoli kupa zemlje in opazil veliko jama. Zdelo se mi je, da je moralo biti v jami še kakih 1.000 trupel.

Opazoval sem moša, ki je stajal. Bil je SSovec. Sedel je na streljajnem koncu jame. Noge so mu višale v praznino. Na kolensih je imel naslonjeno brozestrelko in kadil je cigareto.

V pilinski celici
Član SS oddelkov Alojs Holleiger, ki je po umoru Heydricha postal policijski šef, je v pismeni izjavi, v kateri obremenjuje Kaltenbrunnerja, izjavil, da je bil Kaltenbrunner v času, ko so zadušili skupino jetnikov, v pilinski celici taborišča Matthausen. Holleiger je izjavil: "Zelo dobro sem poznal glavo, ki je bila silisti, kadar so uporabili plin. Te svoke sem slišal tudi takrat, ko je bil prisoten Kaltenbrunner."

Bivši pomočnik v Matthausenu Adolf Sutter je v pismeni izpovedi pod prislogo izjavil, da je prišel v njegov urad Standartenführer Sleiss, ki mu je sporočil, da je Kal-

tenbrunner dal dovoljenje, da ubijejo ameriško vojaško misijo, ki se je januarja 1945 spustila za nemškim bojiščem na slovaškem in madžarskem področju.

Šef varnostne policije in SD Walter Schellenberg je pod prislogo izjavil, da je postal Kaltenbrunner proti koncu vojne tako močnejši, da se ga je bal celo Himmler. Ko je Schellenberg koncem aprila svedoval, naj sprejme nekatere predstavnike svetovnega židovskega kongresa, ki so prišli iz Stockholma, mu je Himmler odgovoril: "Kako naj to naredim. Za petami mi je Kaltenbrunner in predam sem mu na milost in nemilost."

Poveljnik SS oddelkov na severnem Bavarskem Bertus Gerdes je v svoji izpovedi odkril nemški načrt, da bi v zadnjem času pred prihodom zaveznikov s letali uničili taborišče Dachau. Ukaz za likvidacijo tega taborišča in dveh židovskih taborišč je izdal na Hitler.

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI AMERIKE

Poročilo ustanove UNRRA o pomembnosti delovanja zasebne pomoči v Združenih državah za osvobodjene evropske in azijske dežele

Washington, 4. januarja
Ustanova UNRRA je v začetku tedna objavila poročilo o delovanju ameriške prostovoljne pomoči v korist osvobodjenih dežel. Prostovoljne prispevke je dal ameriški narod v živahni in denarju.

Herbert H. Lehman, glavni ravnatelj ustanove UNRRA, je izjavil, da se bodo zdeli darila, ki so jih darovali Američani, z oslom na nakazila, ki jih je doletel Kongres Združenih držav, skromna. So pa velike važnosti in v izdatno pomoč zimskemu načrtu ustanove UNRRA.

Velika zbirka oblike, ki so jo izvedli predloži pomlad, je dala ustanovi UNRRA na razpolago znatne količine oblike, ki je ne bi bili mogli nabaviti z denarjem. S to obliko, ki zadostuje za 25 milijonov vojnih artev, so rešili na tisoče življenj.

Sedanja zbirka živeža bo dopolnila obroke v tistih deželah, ki so zaradi slabega pridelka, ki je bil najslabši v zadnjih 75 letih in zaradi strahovne uničenja, ki ga je povzročila vojna, najbolj trpele.

Lehman je poudaril, da prejema ustanova UNRRA od organizacij in zasebnikov Združenih držav različna darila v živahni in majhnih vsotah denarja.

Urad za nadzorstvo vojne pomoči, kjer se morajo javiti vse tuje organizacije, ki dajejo prostovoljne prispevke, je javil ustanovi UNRRA, da so Američani v prvih šestih mesecih leta 1945 prispevali več kot 40 milijonov dolarjev v gotovini. V zdravilnih, živinskih in obliki pa so prispevali 18 milijonov dolarjev. Ta pomoč je bila namenjena Evropi in Aziji.

Pepper o SSSR

Miami, 4. januarja
Senator Claude Pepper, ki se je pred kratkim vrnil s potovanja po Evropi, je na nekem shorovanju, ki so ga v Miamiju predredili pod pokroviteljstvom svetovno-ameriškega prijateljskega društva, izjavil, da dolguje svet Sovjetski zvezi veliko priznanje.

Pepper je dejal, da polajnuje strahno trpljenje, ki ga je Sovjetska zveza prestala pod nacističnim terorjem, glavno načelo sovjetske zunanje politike, ki ni nič drugega kot skelja po varnosti.

Senator Pepper je predčital pismo, ki jo je Stalin po njem poslal ameriškomu ljudstvu.

"Povejte Američanom, naj sodelujejo Sovjetsko zvezo tako, kakršna v resnici je, ne hvalite nas in tudi ne grajajte, ampak gradite svoje sode na dejstvih, ne pa na praznih govorilcah."

Pepper je poudaril, da je hotel Stalin svedeti, ali bi Sovjetska zveza lahko dobila znatno pomoč, ki bi ga plačala v celoti. Končno je Pepper pripomnil, v kolikor Sovjetske vlade ene moremo imeti za demokratično, se vendar iz leta v leto opazijo naraščajoča preusmeritve k svobodoljubnejšim načelom.

DIKTATOR PERON IN NACISTI

Argentinski demokrati objavili vsebino pisma, ki odkriva vodjeve zveze z Nemci

Buenos Aires, 4. januarja
Skupina argentinskih demokratov je objavila vsebino pisma, ki ga je vodja nacistične kolonije v Buenos Airesu Ludwig Freude napisal 3. januarja 1945. To pismo predstavlja nov dokaz Peronovega sodelovanja z nacisti. Pismo odkriva, kako je argentinski diktator ukazal generalu Chechovju, takratnemu trgovinskemu ministru, da se vzdrži kakršne koli akcije, ki lahko škoduje nacistični gospodarski iniciativi in da se v primeru dvoma zateče k samemu Peronu, ki naj bi se po poročilu omenjen skupine posvetoval s Freudom.

V pismu je omenjena tudi informacija, ki jo je Freude poslal informacijskemu ministru, naj izjavi strogo cenzuro nad novicami, ki škodijo nemškimi koristim.

Argentinska demokratska skupina, ki je objavila vsebino tega pisma, je izjavila, da je pripravljena zavzemati prekrbni fotografije.

Nacistične metode

Pristaži argentinskega diktatorja Perona so zadnjič napadli židovski okraj Buenos Airesa. Razbiki so židovske trgovine in pretepli židove, ki so jih našli. Potem je šla na delo policija in pozaprla — žide.

Policija lovi Goeringovega sina

Praga, 4. januarja
Kot je razvidno iz brzojav, teška varnostna policija vneta išče moža, ki je po prekoračenju poljske meje zbežal iz vlaka, ki je bil namenjen proti vzhodu in ki naj bi bil Goeringov sin.

Radio je alarmiral vse mestne policije, ki iščejo skrivnostnega ubežnika. Zasledovanje se je pričelo v bližini Cieszna, 16 km vzhodno od češkoslovanske meje.

Goering, ki se je poročil dvakrat, ima dve hčerki. Doslej ni bilo znano, da bi imel tudi sina. Edina možnost je v tem, da bi imela njegova prva žena — Karla von Kantzow, rojena baronica Fock — leta 1922, v času zakona z Goeringom, osemletnega sina.

Joyce usmrčen

London, 4. januarja
William Joyce, nazvan "Lord Haw Haw", ki je med vojno govoril po nemškem radiu, je dobil zaslužen kaznen za svoje izdajstvo. Včeraj zjutraj ob 9. uri so ga v wandsworthskih zaporih v Londonu po sedmih mesecih, odkar so ga na danški meji ujeli britanski častniki, obesili.

Zaradi rednih Nemcem naklonjenih govorov, ki jih je Joyce imel med vojno po nemškem radiu, je postal eden izmed najbolj ocvrčanih ljudi v Veliki Britaniji.

Joyce je bil ves čas razprave popolnoma miren. Se v celici na smrt obsodjenih v wandsworthskih zaporih je s pazniki igral šah.

KULTURA

sedo, (Koneo).